

Onderwerp
Van Lange Termijn Planning naar Strategische Agenda

Provinciale Staten
26-02-2020

Agendapunt

Lelystad

Registratienummer
2509424

Afdeling/Bureau
SGR

1. Beslispunten

1. Een staten brede bijeenkomst te organiseren om te komen tot een eerste strategische agenda;
2. Jaarlijks, bij de Perspectiefnota, een debat te voeren over de strategische agenda van PS;
3. De strategische Lange Termijn Agenda (LTA) van PS te doen aansluiten op de LTP's van de commissies en het coalitieakkoord en daarmee de prioriteiten van PS vast te stellen;
4. Het college te verzoeken PS mee te nemen in de trends en onderwerpen met een lange termijn horizon tot 2050 zoals dat bijvoorbeeld bij de Omgevingsvisie Flevoland (trendatelier) en bepaalde samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld MRA, FVA) al plaatsvindt en die uiteindelijk van belang zijn voor het vullen van de strategische agenda;
5. GS te verzoeken voor een majeur dossier dat zich hiervoor leent de methode van Stage Gating als experiment te starten, waarbij PS wordt betrokken voor de opzet van het experiment en het doel is PS in haar sturende rol te versterken;
6. De Statengriffie te verzoeken een onderzoek te starten naar een digitale toepassing van de strategische agenda LTA (dashboard) waarbij de staten beschikken of een actueel, slagvaardig en transparant digitaal sturingsinstrument;
7. Kennis te nemen van de suggesties van de statenwerkgroep.

2. Eerdere behandeling

In de Statenconferentie van april 2019 is het onderwerp aan de orde gekomen en is een statenwerkgroep LTA en Stage-Gating gestart. Hieronder de passages uit het verslag:

'We nemen meer leiding over de agenda. Voor de zomer organiseren we een bijeenkomst met de voltallige Staten waar we werken aan een gedeelde agenda. We selecteren 'majeure thema's' waarbij de Staten aangeven wanneer ze die willen behandelen en hoe ze aan de voorkant betrokken willen worden (bijvoorbeeld met een keuze- of startnotitie). Gevolg: meer voorspelbaarheid en meer regie.

We gaan werken met één agenderend orgaan dat een flexibele vergaderwijze hanteert. De frequentie van commissie- en Statenvergaderingen wordt afgestemd op de drukte van de agenda. Dit maakt dat er minder tijd tussen commissievergaderingen zit en het agenderend orgaan gemakkelijker iets door kan schuiven als het incompleet of te laat is.

Dossier voorzien van 'stagegates'

Om op langlopende dossiers de rol van de Staten duidelijker te maken is het voorstel om dossiers te voorzien van 'stagegates'. Dat zijn duidelijk omschreven momenten(mijlpalen), waarop de Staten kan oordelen over het proces vooraf en de goedkeuring aan het proces (en budget) dat volgt. Kies een dossier om hiermee een pilot of experiment hierin te starten.'

In de programmabegroting 2020 (Hoofdstuk 7 Vernieuwend Bestuur) staat de relevante passage: Provinciale Staten maken ruimte voor de majeure dossiers in Flevoland, meer dan voorheen in dialoog met de Flevolandse Samenleving.

3. Toelichting op voorstel

Algemeen

Wat is de LTA?

Het is een planning- en sturingsinstrument voor (strategische) agendering van (meerjarige) beleidsprioriteiten en beleidsvoorstellen van de staten. De staten wil met de Lange Termijn Agenda meer grip hebben op de behandeling van de onderwerpen die strategisch en politiek van belang zijn.

De (strategische) Lange Termijn Agenda voor de staten biedt een overzicht van de zwaardere onderwerpen waarbij de staten meer betrokken willen zijn in het gehele proces. Het is bedoeld als een dynamisch document en geeft een antwoord op de 'wat'-vraag. In de LTP ('s) van de commissies wordt door de procedurecommissie een antwoord gegeven op de 'hoe'-vraag.

De sturing op majeure politieke onderwerpen geschiedt door PS. PS staat aan de voorkant door te kunnen aangeven welke onderwerpen zich volgens haar lenen voor de LTA. Uit deze groslijst haalt het seniorenconvent de uiteindelijke door PS aangereikte strategische thema's die de procedurecommissie dient weg te zetten in de LTP's

De werkgroep ziet de volgende mogelijkheden om de sturing door PS te optimaliseren en heeft de volgende suggesties:

1. *Planning van majeure, strategische onderwerpen op lange termijn nodig*

Stuurt de agendacommissie wel voldoende op de vertaling van de lange termijn planning LTA in de lange termijn planning LTP? Als het om strategische planning gaat is een perspectief voor majeure, strategische projecten soms gericht op de lange termijn: 2030, 2040, 2050 noodzakelijk. De ambities om de komen tot die stippen op de horizon dienen leidend te zijn in de gesprekken/dialoog/debat tussen PS en GS.

De nieuwe strategische agenda integreert de agenda's van de commissies. Daarbij staan de opgaven die de staten hebben geprioriteerd centraal. Aanknopingspunten daarvoor zijn behalve het coalitieakkoord en de politieke actualiteit ook de lijst startnotities die de staten bepalen en waarvoor ook GS inhoud hebben aangeleverd.

De strategische agenda van PS is dynamisch en wordt dus op belangrijke momenten (bijvoorbeeld die van de planning- en controlcyclus) geactualiseerd. Dat kan structuur krijgen door een kaderstellend debat bijvoorbeeld voorafgaand aan de Voorjaarsnota/Programmabegroting en een controlerend gesprek na de bespreking van de jaarstukken. Ook kunnen tussentijdse politieke keuzes en actualiteit leiden tot aanpassingen. Zo wordt de strategische agenda een kapstok om de inhoudelijke samenhang op majeure thema's voor de staten inzichtelijk te maken. Door de procedurecommissie en staten dient gestuurd worden op de planning. De procedurecommissie fungeert daarbij als antenne voor de gehele staten. Gezamenlijk optrekken met GS en de ambtelijke organisatie is daarin van belang omdat het weinig zinvol is onrealistische kaders mee te geven.

2. *Verder kijken dan één jaar*

De LTA/LTP van een (agenda)commissie kijkt momenteel slechts een jaar vooruit. Daarbij gaat het vrijwel altijd om voorstellen vanuit het college van GS. PS zou meer zelf de (maatschappelijke) agenda dienen te bepalen; meer pro-actief ipv reactief. Voorbeelden van strategische thema's zijn volgens de werkgroep: mobiliteit/OV, vitaliteit platteland, energietransitie,

bodemdaling, wonen; ook presentaties met een lange termijn perspectief zijn met het oog op Stage-Gating daarvoor waardevol. De strategische termijn ziet op de genoemde lange termijn onder punt 1. Het is aan de staten om in een brainstormsessie (statenacademie) gezamenlijk de prioriteiten voor de agenda te bepalen waardoor focus ontstaat. Daarbij is het van belang wat GS en ambtelijke organisatie kunnen leveren. Ook kan het helpen na de eerste vaststelling van de nieuwe agenda in onderling gesprek stapsgewijs de agenda en de informatieproducten te verbeteren.

3. Onderscheidende informatievoorziening

In de informatievoorziening dient meer dan nu onderscheid gemaakt tussen informatie die relevant is voor de staten in zijn kader stellende en controlerende rol, en die welke relevant is voor het college als uitvoerder, wat rolonduidelijkheid en focus op de verkeerde zaken uitlokt. De methodiek van stage gate kan daarin een meerwaarde hebben.

4. Flevolandse vorm van Stage-Gate

De kwaliteit van sturingsinformatie leidt tot discussies op het verkeerde niveau, namelijk over details in plaats van uitgangspunten en hoofdlijnen. De informatievoorziening aan de staten krijgt hierdoor het karakter van kennisoverdracht in plaats van het aanreiken van sturingsmogelijkheden.. Het college dient de staten voldoende in de positie te brengen om te sturen op hoofdlijnen en gericht op een ambitie/stip op de horizon. Leidend daarin is of PS haar taken van kaders stellen, controleren en volksvertegenwoordigen optimaal kan invullen.

De methodiek stage gate waarbij voor majeure projecten momenten van beleidsbepaling/-verandering kunnen worden vastgesteld verdient te worden vertaald naar een Flevolandse vorm en als experiment te worden benut. Hierbij dienen kritische prestatie-indicatoren (KPI's) te worden bepaald evenals go-no go fases, momenten van raadplegen stakeholders etc. Dit is erop gericht de staten te ondersteunen om bij hun controlerende rol tijdig inzicht te krijgen in de verschillen tussen de eigen kaderstelling en de actuele situatie. De staten worden in positie gebracht op belangrijke momenten (mijlpalen) en keuzemogelijkheden worden zichtbaar gemaakt. De staten kunnen daarbij ook sturen op de gewenste kwaliteit van informatie zoals startnotitie, oriënterende notitie, evaluatienotitie, eigen informatiebron (werkbezoek) etc.

5. Digitaal dashboard

In de brainstorm is een aanvang gemaakt met het vaststellen van strategische projecten waarop energie zou kunnen zitten. Dat vraagt als vervolg om een compacte inventarisatie door PS en GS van majeure projecten waarna PS een eerste selectie maakt om op te kunnen sturen en waarmee een eerste aanzet voor een LTA/LTP kan worden gemaakt. Wellicht dat een digitale te raadplegen LTA/LTP/dashboard daar een meerwaarde in kan hebben. Voordelen van een actuele , digitale LTA zouden kunnen zijn:

- Actueel en online beschikbaar
- Op alle apparaten en in alle browsers te gebruiken
- Voldoet aan de webrichtlijnen
- Alle bestuurlijke gegevens in één overzicht
- Gebruiksvriendelijk ontwerp waarin gegevens snel te vinden zijn
- Eenvoudig in beheer
- In één oogopslag de beleidscyclus bekijken waardoor overbelasting in de behandeling van beleidsvoorstellen kan worden voorkomen
- Altijd de nieuwste versie in gebruik door centraal versiebeheer
- De griffie krijgt een stevigere rol als procesmanager

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

De staten hebben volgens artikel 143a provinciewet het recht van agendering. In het verlengde van dit recht hebben zij tijdens de statenconferentie van april 2019 aangedrongen op het

beheren van een zogenaamde strategische en sturende Lange Termijn Agenda (LTA). Provinciale Staten maken zo ruimte voor de majeure dossiers in Flevoland.

5. Verdere behandeling PS

Op korte termijn wordt een bijeenkomst met PS georganiseerd over het 'vullen van de LTA' onder leiding van een externe en ervaren gespreksleider. Daar wordt een debat gevoerd, met behulp van GS. De opbrengst wordt gebruikt voor het vullen van de strategische agenda aan de hand van de geselecteerde onderwerpen.

Behandelvoorstel:

-Bijeenkomst PS (beeld- en oordeelsvormend) voorjaar 2020

Op korte termijn een bijeenkomst met PS te organiseren over het 'vullen van de LTA' onder leiding van een externe en ervaren gespreksleider. Daar een debat te voeren, met behulp van GS, en de opbrengst gebruiken voor het vullen van de strategische agenda aan de hand van de geselecteerde onderwerpen.

Wat?

De LTA wordt gevuld door:

- 1.(actieve kaderstelling) Onderwerpen op initiatief van PS zelf.
- 2.(passieve kaderstelling) Onderwerpen die majeur zijn en zich lenen voor een startnotitie. Tweetal lijsten van respectievelijk GS en PS.
- 3.(passieve kaderstelling) Kleine onderwerpen voor zover die politiek relevant zijn: er zijn keuzes mogelijk. En die ook een besluit door PS vergen. Optie van versnelde agendering bekijken.

Verder in de tijd aandacht geven aan:

- bijeenkomst over de belangrijkste trends (voorjaar 2020)

6. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
-document over Stage- Gating (waterval-methode) https://projectmanagementsite.nl/stagegating-waterval-methode/#.Xd5Qb5WovL8		Tot
document over Stage- Gating (waterval-methode) http://www.de-innovator.nl/downloads/e-books/stage-gate.pdf		Tot
		Tot